

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ТУРИЗМУ, РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., КОЗАР Я.І. Новітні напрями в організації діяльності кафе-кондитерських.....	422
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., МАСЛИГАН О.О. Управління ефективністю структурних об'єднань в туристично-рекреаційній сфері шляхом оптимізації їх організаційної структури управління.....	424
ДЕРКАЧ Ю., УДВОРГЕЛІ Л.І. Заклади розміщення у сільському туризмі.....	426
КАМПОВ Н.С., КАСИНЕЦЬ О.В. Інфраструктура туризму як об'єкт управління.....	428
КОПРИВА А. Т. Відновлення родинного будинку Ерделі в місті Мукачеві. Від ідеї до реалізації.....	430
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., БОНДАРЕВА М.С. Сучасний стан та пріоритети розвитку кадрової політики підприємств залізничного транспорту.....	432
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., АЛЕКСИК Ю.Ю. Розвиток логістичних процесів в Україні...	434
МЕДВІДЬ Л.І., ИЙБЕР К. Вплив пандемії Covid-19 на деформацію туристичної сфери регіону.....	436
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І. Логістика в туризмі.....	438
MILASHOVSKA O.I. Support of Ukraine and the initiative of the european hotel community in the conditions of war	440
МОЛНАР-БАБЛЯ Д.І., КОЗАР Я.І. Ефективність функції контролю в готельно-ресторанній індустрії.....	442
ПАПП В.В., БОШОТА Н.В. Роль місцевих громад у сталому розвитку туристичної сфери.....	443
РОРОВОУСН О.Р., KUPRIYENKO I.V. The role of a foreign language in management and tourism.....	445
ПРОСКУРА В.Ф., ГУРЗАН Н. Синергетична модель прогнозування кризових процесів в економіці регіону.....	447
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й. Підтримка бізнесу в умовах воєнного стану.....	449
СКОПЕНКО Н.С., УДВОРГЕЛІ Л.І. Ключові напрямки відновлення вітчизняної економіки після закінчення війни.....	451
ТОДЬЄРШКО Е. В. Особливості управління кластерами туризму Закарпатської області	453
ХАУСТОВА К.М. Публічне управління у контексті сучасних викликів	455
ЧОРІЙ М.В. Кулінарна дипломатія як аспект підтримки та взаємопорозуміння між державами і народами.....	457
ШАШОВЕЦЬ Й.П., КОРОЛЬ Т. В. Особливості та завдання розвитку персоналу освітніх закладів у сучасних умовах.....	460

РОЗДІЛ 5. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО, КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ПРОСТОРУ ТА ГЕОГРАФІЇ

ГОЛЬЧА А.М., МОВЧАН К.М. Книга від Середньовіччя до XXI ст. Виховна роль.....	462
ІЛЬТЬО Г.Ф. Роль суспільно-політичного й освітньо-культурного простору в умовах політичної кризи.....	463
КУЦИН Е. К. Роль реалістичних ремінісценцій в сучасному мистецтві.....	464
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., ТУРЯНИЦЯ А. Роль туристично-інформаційних центрів у суспільно-географічному дослідженні території міста.....	466

правило, при зростанні ціни зменшується і при її зменшенні зростає; пропозиція в більшості випадків зі зростанням ціни зростає і при зниженні ціни падає. Тому рівноважна ціна встановлюється в тій точці, де попит зрівнюється з пропозицією (тобто при графічному зображенні в точці перетину кривих попиту та пропозиції). Ціна, що перевищує ціну рівноваги, веде до перевищення пропозиції над попитом, що неминуче призводить до зниження ціни. Ціна, яка виявилася нижче ціни рівноваги, веде до перевищення попиту над пропозицією, що діє в бік підвищення ціни. Тільки при ціні рівноваги X^0 попит зрівнюється з пропозицією (зрівнюється в тому сенсі, що не виникає стимулів для зміни трьох функціонально пов'язаних величин – попиту, пропозиції, ціни). У цих умовах, згідно із теорією Маршалла, ціна тяжіє до грошових витрат виробництва, але зазначені витрати в звичайних умовах не пов'язані з вартістю (реальними витратами виробництва), а самі визначаються співвідношенням попиту і пропозиції на ті фактори виробництва, що формують ці витрати.

Виникають принципові проблеми, що пов'язані з довгостроковим (на 1-3 роки) прогнозом стану ВРП. В межах дослідження вперше для опису нелінійного ринку використовується модель Лоренца. Як і всі моделі цього класу, вона дуже чутлива до початкових даних. Це явище отримало назву динамічного хаосу, або ефекту метелика. Усі принципові обмеження, пов'язані з прогнозом за допомогою цієї моделі, знімаються.

Таким чином, на основі фрактального підходу пропонуються алгоритми розрахунку на основі визначення фрактальних характеристик і хаотичних властивостей динамічних систем на рівні регіону (на основі часових рядів), з допомогою яких здійснюється прогноз поведінки економічної системи. Це принципово новий метод прогнозування, який вимагає додаткових досліджень.

Література

1. Іванюта, С.М. Антикризове управління: навчальний посібник / С.М. Іванюта. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
2. Король, В.С. Антикризовий менеджмент в умовах ринкової трансформації економіки [Електронний ресурс] / В.С. Король. – Режим доступу: www.librar.org.ua/sections_load.php?s=business_economic_science&id=168&start=1.
3. Marshall T. H. Citizenship and Social Class // Inequality and Society / [edited by John Manza and Michael Saunder]. – New York: W.W. Norton and Co., 2009. – P.148-154

УДК 338.2

ПУГАЧЕВСЬКА К.Й.
Мукачівський державний університет

ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

24 лютого 2022 року було підписано указ про запровадження на території України воєнного стану, який є особливим правовим режимом, який згідно ст. 1 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної

безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб [1].

Протистояння російському вторгненню, підтримка економіки, а у подальшому і відновлення інфраструктури потребує суттєвих фінансових ресурсів. За таких умов надважливим залишається завдання у забезпеченні функціонування економіки задля наповнення бюджету і підтримки платоспроможності населення. З цією метою парламентом та урядом України було запроваджено цілу низку ініціатив щодо підтримки підприємницької діяльності під час війни.

Перш за все, це зменшення податкового тиску, спрощення і покращення податкових правил на період воєнного стану. Зокрема, знижено ставку ПДВ з 20% до 7% для операцій з постачання та ввезення на митну територію України бензинів, важких дистилатів та скрапленого газу, на які встановлено нульову ставку акцизного податку, а також нафти або нафтопродуктів; не оподатковуватимуться ПДВ передача (надання) товарів, у тому числі пального, на потреби армії для забезпечення оборони України у період дії воєнного стану; не оподатковуватимуться ПДВ ввезення товарів на митну територію України у режимі імпорту суб'єктами господарювання, які зареєстровані платниками єдиного податку першої, другої та третьої групи; не оподатковуватимуться ПДВ ввезення фізичними особами на митну територію України легкових автомобілів, кузовів до них, причепів та напівпричепів, мотоциклів тощо. Від мита та ПДВ звільняються товари, що імпортуються підприємствами для вільного обігу (окрім алкогольної та тютюнової продукції), а також транспортні засоби, які ввозяться громадянами.

На період воєнного стану суттєво розширено можливість платників податків застосовувати спрощену систему оподаткування.

Відбулось послаблення і у частині вимог щодо отримання та перевірки дозвільних документів (ліцензій). Окремі заходи стосуються і кредитування на компенсації для бізнесу, зокрема згідно Постанови КМУ від 20 березня 2022 р. №331 «Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні» передбачена можливість отримання компенсації у розмірі 6500 грн щомісячно за кожного працевлаштованого вимушеного переселенця [2]. Нормативно закріплено також розширення програми «Доступні кредити «5-7-9%», у тому числі і для сільськогосподарських товаровиробників з метою підтримки агробізнесу та сфери харчової промисловості [3]. За сприяння державних і місцевих органів влади створюються умови для релокації бізнесу.

За прогнозами МВФ у 2022 р. ВВП України зменшиться на 35%, а отже в нинішніх умовах активізація бізнес-діяльності є ключовою детермінантою посилення економічної стійкості держави. Нові правила ведення підприємницької діяльності передбачають послаблення вимог щодо ведення

бізнесу, доступного кредитування, можливості релокації з територій, де ведуться активні бойові дії, тощо.

Література

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 21.04.2022)
2. Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні: Постанова КМУ №331 від 20 березня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.04.2022)
3. Тил працює – Україна воює. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/221573.html> (дата звернення: 21.04.2022)

УДК 355.018:[330.342-044.382](477)

СКОПЕНКО Н.С.
Національний університет харчових технологій,
УДВОРГЕЛІ Л.І.
Мукачівський державний університет

КЛЮЧОВІ НАПРЯМКИ ВІДНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ

Відкритий воєнний напад Росії за підтримки Беларусі на Україну 24 лютого 2022 року є продовження російсько-української війни за незалежність і суверенітет України, яка триває з 2014 року.

За даними експертів [1] для ефективною післявоєнної відбудови країни потрібно вирішити чотири базові проблеми, які є основою для майбутньої економіки країни: зміна системи управління; повернення населення (демографічне вирівнювання); зміна підходів до зовнішньої політики; побудова нової (новітньої) економічної моделі, заснованої на економіці XXI століття.

За оцінками Світового банку [2], ВВП України в 2022 році скоротиться більше ніж на 45%. Вітчизняна економіка зменшиться на 50%, кожне друге підприємство може бути закрито. Аналітики очікують на повільне відновлення української економіки. За їхньою оцінкою, у 2023 році ВВП країни зросте на 2,1%, у 2024 році – на 5,8%. Інфляція у 2022 році становитиме 15%, роком пізніше – 19%, у 2024 році – 8,4%, впливає з прогнозу.

Ключові напрямки, на яких має зосередитися держава, задля подолання кризи та відновлення економіки після закінчення війни [1]:

Ключові напрямки, на яких має зосередитися держава, задля подолання кризи та відновлення економіки після закінчення війни [1]:

- *Відновлення експорту* основних товарів (зернових, руди та металу) на тлі високих світових цін. Створення інфраструктурних можливостей для експорту в умовах блокади українських морських портів.

- *Захист внутрішнього виробника і протидія імпорту.* Пріоритетом має стати створення нових сучасних виробництв з максимальним використанням сучасних технологій. Державна підтримка вітчизняних виробників продуктів харчування, які можуть продовжувати роботу. Підтримання споживчого попиту шляхом запровадження регулярних виплат для громадян, що залишилися в

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>